

OULUN
KAUPPAKAMARI

Oulun kauppakamari
Suurhankeviestit, **keltaisella värillä**
päivityksiä

Joulukuu 2023

Esa Pellikainen

ELY / Väylävirasto

VT 4 Kempele-Oulu-Kemi, 173 M€, valmistunut. Vuonna 2020 lisätalousarviossa myönnettiin Simoon 20 M€, Karsikon eritasoliittymän osalta työt on valmistuneet, jatkuen Simon kohdalla 2021-2023.

Hailuodon kiinteä yhteys valtuus 106 M€. Allianssihankeeseen kilpailutus käynnissä, tavoiteaikataulun mukaan palveluntuottaja tiedossa maaliskuun loppupuolella. Allianssin kehitysvaihe (sisältäen rakentamissuunnittelun) käynnistyy loppukeväästä. Hankkeen vesilupapäätöksestä on valittu Vaasan hallinto-oikeuteen. HAO hylkää valituksen 12/2022. Meneillään kehitys- ja rakentamissuunnitteluvaihe. 2/2023 jatkovalitusta haettu KHO:sta. Rakentaminen voi alkaa loppuvuodesta 2023. **Valmistelu jatkuu. Infran osalta allianssikumppanina GRK, suunnittelussa AFRY, Plaana ja Ponvia.**

Laurila-Tornio-Haaparanta-rataosan sähköistäminen toteutetaan Väyläviraston, Huoltovarmuuskeskuksen ja Ruotsin väyläviraston eli Trafikverketin yhteishankkeena. Käynnistyy, rahoitus varmistunut, 24 M€, rakentaminen 2023-24.

Oulussa Poikkimaantien rakentaminen, lisätietoa:

- **Mt 8155 Poikkimaantie - Väylävirasto (vayla.fi).** Stora Enso teki investointipäätöksen lokakuun lopussa. Hankkeen valtion rahoitus (30milj e) varmistunut v. 23 talousarviossa, muut rahoitusosuudet mm. Oulun kaupungilta noin 10 milj. euroa. **Ensimmäinen urakka Terminaalitie – Vt22 käynnistynyt 05/23 ja valmistuu pääosin vuoden 2024 lopussa, urakoitsijana Create Oy. Terminaalitie – Oulun satama -väli kilpailutetaan myöhemmin.**

Muut julkiset hankkeet

- **Oulun tulevaisuuden sairaala**, uudistamisohjelma 1,6 mrd€, josta uudisrakentamista on noin 900M€. Uudisrakentaminen toteutetaan kahdessa vaiheessa. **A-rakennus on luovutettu keväällä 2023, B-rakennus on valmistumassa 2023 loppuun mennessä, "kuumien toimintojen" käyttöönotto loka-marraskuussa 2024.** Osahankkeiden allianssikumppaneina ovat hankkeen alusta saakka toiminut sairaalasuunnittelun ja rakennuttamisen asiantuntijaryhmä Tierna-ryhmä (Arkkitehtitoimistot Lukkaroinen, UKI ja Tähti-Set, A-Insinöörit sekä Granlund, NCC, Aro Systems, Skanska ja Caverion sekä Siemens Osakeyhtiö.
- Uudistamisohjelman toisen vaiheen rakentaminen (sisältää F- ja C-rakennukset) on aloitettu F-rakennuksen rakentamisella tammikuussa 2022 ja hanke otetaan vastaan kesällä 2025. Hanke toteutetaan allianssimallilla, kuten muutkin osahankkeet on toteutettu. Päätoteuttajana on NCC Suomi Oy ja muina allianssiosapuolina ovat Siemens Osakeyhtiö sekä PPSHP. Päätoteuttajan vastuulla on hankkeen suunnittelun ja taloteknisten töiden hankinta ja toteuttaminen. **Vuodelle 2024 haetaan lainavaltuutusta, jonka perusteella päätetään C-hankkeen laajuudesta ja laatuolosuhteista.** Toisen vaiheen loppuosa (rakennus C) on ajoitettu vuosille 2025-2028.

Vaalan uusi vankila korvaa Pelson vankilan. Valmistuu 2023. Rakentamiskustannukset 37,5 M€.

Kajaanin uusi keskussairaala 153+6 M€, allianssi Kainuun sote-Skanska-Sweco-Caverion, investointipäätös 2016, työt käynnissä, valmistuminen 2021. Vaikka allianssi on saanut rakennukset valmiiksi, projekti jatkuu vielä purku- ja aluetöillä.

Oulun uusi vankila ja pääpoliisiasema Ruskonselkään, 61M€, maatyöt alkaneet syksyllä 2022, vankilan rakentaminen aloitetaan 3/2023 - valmistuminen 2025. Senaatin kärkihankeallianssimalli, SRV rakentaa, arkkitehtisuunnittelu Uki Arkkitehdit (pääpoliisiasema) ja Arkkitehtitoimisto Lukkaroinen (vankila)

Oulun kaupungin asemanseutu; Oulun kaupunki/Senaatin Asema-alueet Oy/Senaatti-kiinteistöt sopimukseen 18.2.2022. Asuntoja 60000 kerrosaluetta, 25000 -m2 toimisto- ja liiketilaa, mahdollinen hotelli 6000 -m2 ja asemakeskuspalvelut 4000 -m2. 2/2023 Neuvottelut jatkuvat. Lisäksi asemakaavamuutos tapahtuma-monitoimi-alueen varten. Alueen suunnittelutyöt heti käyntiin, rakentaminen alkaa 2024. **Markkinakeskustelut käynnissä. Oulun kaupunginvaltuusto päättänyt kaupungin osallistumisen rahoitukseen.**

Rakslan alueen suunnitteluvaraus Oulun yliopisto, Arina, Kesko.

2025 Asuntomessut Oulu, Hartaanselkä, Vaakunanranta, noin 300 M€:n kokonaisuus. **Maatyöt käynnissä.** Toimijoita valittu 3/2023. **6/2023 Hartaansillan rakentaa YIT Suomi**

Fingrid Oyj:n kantaverkkohankkeita Pohjois-Suomessa ja Aurora Line (250 M€, tavoite 2025 mennessä) Suomen ja Ruotsin välillä

<https://www.fingrid.fi/globalassets/dokumentit/fi/kantaverkko/kantaverkon-kehittaminen/kantaverkon-kehittamissuunnitelma-2022-2031.pdf>. Fingridin investoinnit Pohjois-Suomessa yhteensä 2,1 mrd€.

Kaivokset ja kemian teollisuus

Terrafame Oy, akkukemikaalitehdasinvestointi 240M€, tuotanto alkanut kesällä 2021. Kolmisopin kaivosalueen YVA menossa. **Investoinnit 2023-2025 n. 500 M€.**
Sotkamo Silver, Kaivoksen laajennuksen ympäristölupa 12/2020. Keliber, Kaustisen kaivos ja rikastamo. Kaustisen rikastamon YVA-selostus jätetty 2020. 12/2020 jätetty ympäristölupahakemus litiumkemiantehtaalle Kokkolaan. Ympäristölupa lainvoimaiseksi 5.8.2022. Analsiimihiekan Kaustisen löjitysalueen YVA käynnistynyt 10/2022. Länsi- ja Sisä-Suomen AVI myöntänyt ympäristöluvut 12/2022. Litiumhanke – jalostamo ja rikastamo Investointipäätös 588M€ 11/2022, rakentaminen käynnistyy. Rapasaaren kaivosalueen ja Päivänevan rikastamon ympäristöluvasta on jätetty kolme valitusta www.sibanyestillwater.com/fi/liiketoiminta/eurooppa/keliber/

Yara Suomi Oy:n Soklin kaivoshanke, ympäristölupa 6/2018, VALITETTU

Agnico Eagle Finland Oy:n Kittilän hankkeet, rikastushiekka-allas ympäristölupa 2019, VALITETTU, tuotannon laajentaminen ja 24 km purkuputki, ympäristölupa 5/2020, VALITETTU

Suhanko monimetallikaivoshanke n. 1 mrd€ Rovaniemi/Ranua, hanketoimijana Suhanko Arctic Platinum Oy. Kotisivut www.suhanko.com

Väylävirasto on tehnyt 6/2023 urakkasopimuksen GRK Suomi Oy:n kanssa Suhangon kaivostien urakasta Ranualla, aloitettu kesäkuun lopulla.

Sakatti kupari-, nikkeli- ja PGE-kaivoshanke n. 1 mrd€, Sodankylä, YVA käynnissä. Kotisivut www.finland.angloamerican.com

Hannukainen Mining Oy Hannukaisen ja Rautuvaaran kaivoshanke Kolarissa, alkuinvestoinnit mm. rikastamo, vedenkäsittely ja infra 300M€, ympäristölupaprosessi kesken. Kotisivut www.hannukainenmining.fi

Otanmäki Mining Oy:n suunnittelussa rikastushiekka-altaan arvomineraalien hyödyntäminen n.20M€ investointi, rauta- ja vanadiinitehdasinvestointi 200M€ ja Otanmäki-Tuomioja-rata 110-120km 220-250M€. Kotisivut www.otanmaki.fi

Sokli Oy Savukoski, Iannoite- ja maamineraalit; 1,5Mrd€, uusi luvitus aikaisintaan neljän vuoden kuluttua, investointipäätös aikaisintaan 2020-lopussa ja rakentaminen aikaisintaan 2030. Kotisivut mineralsgroup.fi

Ikkarin kultaesiintymä & luvitettu Pahtavaara, www.rupertresources.com/rupert-lapland-project-pohjois-suomi/

Biojalostamohankkeet

Kaicell Fibers Oy, Paltamo, investoinnin kokoluokka 900-1000M€, ympäristölupa 7/2020, investointipäätös? Vaasan HAO:sta päätös pienin muutoksin 9/2022
Stora Enson Oulun tehdas, investointipäätös 350 M€ 2019 PK-7 -> kraftliner, valmistunut 2020 lopussa. Toisen paperikoneen muuttaminen kartonkilinjaksi – 23.2.2022 käynnistetään kannattavuusselvitys. Investointipäätös 10/2022, n. 1 mrd€. **Rakentaminen käynnistynyt valmistelevilla töillä.**

Metsä Fibre Oy Kemi, Biotuotetehdas investointipäätös 11.2.2021, 1,6 mrd€, rakentamisvaiheessa 10.000 htv, puolet Kemissä. Ympäristölupapäätös 12/2020. Valitusaika 25.1.2021. Vaasan HAO:n päätös 11/2022. Rakentaminen vauhdissa. <https://www.metsafibre.com/fi/yhtio/Kemin-biotuotetehdas/Pages/default.aspx>

Nordfuel Oy, Haapaveden biopolttoainetehdas, 300+M€, 6/2020 TEM:n investointitukipäätös 24,5 M€, ympäristölupa 7-8/2020. VALITETTU, **VALITUS HYLÄTTY** 2/2023. Investointipäätös 2023? Valmistelevat työt aloitettu.

Infinited Fiber Company, suunnittelee Kemin Veitsiluotoon 400Me:n tekstiilikuitutehdasta. Suunnittelu- ja projektinjohtoon valittu Rejlers Finland.

Ympäristölupahakemus 12/23, 2 vuotta kestävä rakentaminen voisi alkaa 2025?

ET Fuels, Ranuan biometanolitehdas 800 M€ suunnittelussa, vety&50tuulivoimalaa, tehtaalle 60 työpaikkaa, rakentaminen 2026?

Tuulivoimahankkeita

Pohjois-Pohjanmaalle ja Lappiin useita satoja voimaloita suunnitteilla lähivuosina/vuosi , myös Kainuussa isoja hankkeita eli arvio > 1 mrd€/v.

Pohjois-Pohjanmaalle valmistui tuulivoimaa vuonna 2022 1,5 Mrd€. Suomeen valmistui vuonna 2022 437 voimalaa, joista 46% Pohjois-Pohjanmaalle.

OX2 suunnittelee kolmea merituulivoimapuistoa, Halla, Laine ja Tyrsky. OX2 solmi Raahen Sataman kanssa yhteistyösopimus liittyen Hallaan 6/2023 ja Kokkolan sataman kanssa yhteistyösopimus liittyen Laineeseen 5/2023. Rajakiiri Oy suunnittelee Maanahkaisen merituulipuistoa ja Tornion Röyttän merituulipuistoa.

Lisätietoja tuulivoimahankkeista hankeyhtiöiden sivuilta ja www.tuulivoimayhdistys.fi

Metsähallitus on jättänyt 5 merituulipuistoa koskevat kaavoitusaloitteet, Pohjois-Pohjanmaalla Siikajoki, Hailuoto, Pyhäjoki ja Raahen ja Pohjanmaalta Närpiö ja Kristiinankaupunki. **Metsähallitus kilpailutus käynnistynyt 11/2023 Närpiö, Pyhäjoen ja Raahen osalta. kilpailutus kestää noin vuoden. Kaikkien hankkeiden yhteenlaskettu kapasiteetti jopa 6000MW, nyt kilpailutuksessa olevien 3000MW.**

Lisätietoja <https://www.metsa.fi/vastuullinen-liiketoiminta/tuulivoima/merituulivoimassa-suuret-mahdollisuudet/toimintamallimme-merituulivoimassa/>

Muita:

SSAB:n Hybrit-hanke, testilaitos käynnistynyt 1.9. 2020 Luulajassa. SSAB ilmoitti 2021 tilinpäätösjulkistuksessa 2/2022 investoivansa kaikkiin tuotantolaitoksiin ja aikaistaen fossiilivapaaksi muuttumisensa suurelta osin vuoteen 2030 mennessä, investoinnit yhteensä n.4,5 mrd€, Raahen masuunien tilalle valokaariuunit. Raahen tehtaan osalta käynnistetty YVA uuden sähkölinjan rakentamisen osalta. Raahen kaupunki käynnistänyt kaavoituksen. **Investointipäätös Ruotsin ja Suomen osalta Q2/2024. SSAB ja Fortum käynnistäneet selvityksen, jossa tutkitaan edellytyksiä tuottaa vedyn avulla fossiilivapaata rautasientä Raahessa. Selvitys valmistui 11/2024, hanke ei tällä erää etene.**

Outokumpu tutkii mahdollisuuksia uuden kuonasulaton rakentamiseksi Tornion terästehtaan alueelle. Päätös aikaisintaan 2020? Biokoksaamoinvestointi selvityksessä, n. 100 M€, päätös 2023? **Outokumpu ja Fortum aloittavat selvityksen pienydinvoimalasta, selvitys kestää 2 vuotta.**

Northvolt akkutehdasinvestointi 1 Mrd€, Skellefteå, ensimmäinen vaihe käynnistynyt syyskuu 2019.

Pyhäsalmen pumppuvoimalan pilottilaitos, PPHEs-hanke, Kehitysyhtiö Kallio&Pumped Hydro Storage Sweden AB, yhteistyösopimus 12/2019. Valtioneuvoston raha-asiainvaliokunta on päättänyt puoltaa TEM:n esitystä 26,3 miljoonan investointituen myöntämisestä Pyhäsalmen energiavarastohankkeelle, 125M€, päätoimijana EVP Energia Oy, **EPV päätti vetäytyä hankkeesta kustannusnousun vuoksi.**

Nokia, uuden Nokia campuksen rakentaminen, 250 M€:n investoinnit. Investointipäätös 12/2021. Rakentamisen alkanut kesällä 2022, pääurakoitsija YIT.

Vaasan ja brittiläisen akkuarvotoimijan Johnson Mattheyn aiesopimus tehtaan rakentamisesta, 50ha tontti, toiminnassa 2024?

Sahainvestointeja Pohjois-Suomessa Junnikkala 70 M€/Oulu, Orasko/Haadex 25 M€/Utajärvi, Kuhmo Oy 43M€/Kuhmo

Skarta Group Oyj; aurinkovoimapuisto-kehittämishanke Utajärvelle, investointipäätös Q2/2022, 50M€. Skartan ja Solarigon hanke Nivalaan ja Pyhäjärvelle. Callio-Hitura aurinkosähköpuistohanke 61 M€, 12/2022 TEM tuki 12,1 M€

Aurinkovoimalasuunnitelmia; Pyhäjoki/Neon Renewables Finland Oy, Tornio/Skarta Energy&BusinessTornio. **Callio-Hitura/SkartaEnergy.**

Kemijoki Oy selvittää pumppuvoimalaitosten rakentamisen mahdollisuuksia Pohjois-Suomessa. Mahdollisten investointien arvo olisi yhteensä 2-3 Mrd.€.

Lapin kauppakamarin selvitys 2023/Pohjoisen alueen investoinnit Suomi, Ruotsi, Norja, Venäjä = 187mrd.€

<https://www.lapland.chamber.fi/wp/wp-content/uploads/2023/09/lapin-kauppakamari-investointipotentiali-selvitys.pdf>

EK:n ylläpitämä päivittyvä Suomen vihreän siirtymän investointilista; <https://ek.fi/tutkittua-tietoa/vihreat-investoinnit/>

Suomeen on suunnitteilla yli 20 vihreän vedyn investointia. Useissa hankkeissa on rahoitukseen liittyviä epävarmuuksia, investoinnit >10 Mrd.€.

Rahoituksia:

TEM:n ja BusinessFinlandin puhtaan energian hankkeiden RRF investointituet ja demonstraatiohankkeiden tuet <https://tem.fi/energia-ja-investointituet>